

Katarína Bobovčáková, 16 rokov, Turzovka

O HLBINÁCH LESOV.

S odmäkom neprišla iba jar. Celá dedina sa rozzvučala spevom detí, ktoré oslavovali príchod prvých kvetov a vytúžené zmiznutie bielej prikrývky, ktorá si tohto roku zobrala viac životov, než by mala. Zima bola ako vojna a jar nastúpila po nej pomaly, s ťažkým a mierom, ktorý sa ešte bojí odhaliť svoju pravú tvár.

Lada milovala jar. A jar milovala ju. Od mala s láskou pozorovala, ako kvetom rastú púčiky a ako sa tráva prebúdzala k životu po dlhom spánku. I teraz si vykračovala chodníčkom, kde jej nohy čľupali v roztopených mlákach vody.

Lada si užívala aj blatné mláky. Všetko sa jej zdalo krajšie ako krutá zima!

Vyletela hore kopcom k svojej chalupe. Lada milovala mnoho vecí, no z chalupy by najradšej utiekla. Ochraňoval ju hustý les plný vysokých stromov. Lada si v trávě zmyla hlinu a blato z nôh. Otec by zúrilo, ak by po dome roznášala špinu.

Po smrti jej brata a matky sa starali o domov iba oni dvaja. Možno by mala spokojný život, ak by nežila s nenávisťou vlastného otca.

Matka ju ľúbila. Otec mal radšej svojho syna, ktorého mu zobral mráz.

Lada podišla k starým dverám, ktoré so stlačením kľučky hlasno zavrzgali. Ich malý príbytok bol skromný. Piecka stála v kúte, vedľa nej metla, ktorá sa stala jej jedinou priateľkou a malý stolík, plný prázdnych dóz. Pri okne sa vyšil stôl s dvomi opustenými stolicami.

Na konci izby spávala Lada a rebríkom na povalu sa vždy šplhal jej otec. Síce mu kosti praskali a nadával zakaždým, keď mal ísť spať, nikdy si s Ladou miesto nevymenil.

Teraz sedel na stoličkej vedľa okna a nahnevane šupal zemiaky.

„Som doma! Chceš, aby som ti pomohla?“ sadla si vedľa neho, až jej nadskočili vrkoče. Tojský sa na ňu zahľadel nie ako na dcéru, ale ako na cudzinca. „Nie. Dnes si nemáš čo špiniť ruky!“ skríkol na ňu s hnevom.

Lada preglgla: „Rada pomôžem.“

„Nie, nie! Celá budeš od špiny a to dnes nemôže byť!“

„Ale čo?“ usmiala sa a hrala sa so zatočeným prameňom vlasov.

„Príde sa na teba pozrieť tvoj budúci manžel.“

Lada šokovane zdvihla zrak. „Môj...môj čo?“ vykotala pomedzi povzdychov. Tak manžel! Mládenec! Lada sa usmiala a najradšej tancovala! Och, áno! Nebude musieť trpieť chalupu, v ktorej ju nikto nemal rád! S jej mládencom jej bude krásne. Už si to vedela predstaviť. Byť nevestou v dlhých bielych šatoch a korunou kvetov vo vlasoch!

„Manžel. Vybral som ti ho sám. Dnes má cestu z mesta okolo našej dediny a spomínal mi, že by si ťa rád obhliadol.“ Lada sa zaradovala. Takže pán z mesta?! Stane sa jeho paňou? Sama nevedela, čo také bohaté ženy robia. Nemuseli predsa chystať zemiaky ani sa starať o dobytok. Nebude sa náhodou ako mestská pani nudiť?

Tojský sa na ňu zamračil: „Vidím ten úsmev. Neraduj sa. Možno vôbec nebudeš tou, čo si vyberie.“ Lada si povzdychla, no prikývla. Nakoniec ho poslúchla a usadila sa ku oknu, vyzierajúc svojho nastávajúceho. Matka by bola na ňu taká pyšná, tak by sa s ňou tešila! Teraz sa musela tešiť úplne sama.

Až k večeru, kedy oblohu rozžiarili hviezdy, niekto zaklopal na dvere. Lada si jeho príchod ani nevšimla. Jej otec sa poponáhľal k dverám a s úsmevom privítal cudzinca dovnútra. Lada vyskočila na nohy, ale najradšej by sa v tom momente prepadla pod zem.

Pred ňou nestál mládenec, no starý mestský pán. Bol vysoký, mohutný a zahalený

v drahých, ťažkých látkach. Keď uvidel chudú, mladú Ladu, uškrnul sa ako vlk, ktorý zazrel vytúženú korisť. „Tu je moja nádherná! Krásna, ako si hovoril,“ otočil sa k otcovi, ale ten iba prikývol. „Lada zdedila krásu po matke.“

„Veruže, je ešte krajšia. Hm, možno by mohla mať širšie boky. Také chudé umierajú pri pôrodoch jedna radosť!“ rozhodil rukami. Obaja sa o nej rozprávali, akoby jej v miestnosti ani nebolo. Lada sa zapýrila až po uši. Tvár splynula s farbou jej vlasov.

„Inak je krásna. Dobrú dcéru si splodil, priateľu. Vytvorenú pre mňa.“

Ladu z jeho slovníka napínalo. Všetky jej predstavy, ktoré mala, zmizli lúsknutím prsta. Akýto mládenec! Toto nebol žiaden muž, po ktorom túžila. Čo bolo ešte horšie, pán o nej hovoril ako o bábke, ktorá mu už patrí.

Lada sa zamračila, čo váženého pána rozosmialo: „Snáď sa jej nepáčim?“

„Samozrejme, že páčite, pán Stanovský,“ uspokojoval ho otec. „Však, Lada?“ uškrnul sa tak silene, až sa Lada pri jeho grimase usmiala. Otočila sa naspäť k Stanovskému a bola donútená poslušne prikývnuť.

„Vidno, že je dobre vychovaná! Tak, priateľu,“ potľapkal Jakuba po pleci, „máme tu aj hostinu?“

„Menšiu,“ utrúsil. Obaja sa vybrali k drevenému stolu a sadli si za jediné dve stoličky.

„Kde si sadnem ja?“ spýtala sa Lada ticho.

„Ty? Hm, niekde,“ mávol rukou jej otec. Lada sklopila zrak, zatiaľ čo Stanovský sa začal smiať pri svojej poznámke: „Pod' mi na kolená!“

Lada sa cítila ako zviazaná pálivými okovami. Nielen kvôli tomu, že jej horela tvár, ale aj kvôli bijúcemu srdcu v hrudi. Neposlúchla muža a sadla si na chladnú pec. Síce jej mráz presvišťal celým telom, nič na sebe nedala znať.

Ladu opustila hocijaká stopa po veselej nálade. Úsmevy ju prešli a sny o mládenčovi taktiež. Zaborila nechty do látky svojich šiat. Prečo nemohla byť raz šťastná?! Prečo jej musel osud všetko brať z rúk? Najprv matku a brata, teraz aj šťastný život! Tento muž nebol o nič lepší než chalupa, v ktorej živorila.

Otočil sa k nej a očami ju vyzliekal. Ladu naplo pri jeho úlisnom pohľade. „Zoberiem si ju zajtra ráno,“ hovoril o nej ako o tovare. „Dnešnú noc musím zostať, ak ti to nebude vadit.“

„Och, vôbec,“ pokrútil otec hlavou, „môžete spať na povale. Nič lepšie nemáme, Lada spí tu a postará sa o vás. Ja zostanem v maštali.“

Dievčinu obľah pot rýchlejšie, než oblohu noc. Preto hladná, so strachom v bruchu, zaspávala v tichej chalupe. Cítila nad sebou kroky Stanovského a radšej sa otočila k stene. Ani nevedela, kedy ju neznáma ruka schytila za bok a strhla z nej deku.

Lada vyskočila v strachu a skríkla. Stál pred ňou jeho tieň. Na tvári sa mu zjavil úškrn, pričom si ju od hlavy po päty prezeral. Dobre vedela, čo sa chystá urobiť. Vyskočila z postele a síce ju schytil za zápästie, vytrhla sa mu. Skočila za neho a začala kričať.

Schytil ju pod krk skôr, než upútala pozornosť. Zatlačil ju o vŕzgajúce dvere a ruky ponoril pod šaty. Lada sa do očí nahrnuli slzy. Rukami šmátrala po kľúčke. Skôr, než ju stihol poškrvniť, otvorila dvere do chladnej noci. Šokovane pustil svoje zovretie.

Lada od neho odstúpila so slzami v očiach. Nezáležalo jej na svojich bosých nohách. V okamihu sa rozbehla. Počula jeho rev. Cítila jeho dlane na svojom tele, aj keď sa jej dávno nedotýkal.

Lada sa so slzami v očiach rozbehla do lesa. Jeho rev bol bližšie a bližšie. Nemohol ju dobehnúť! Lada bežala a bežala, aj keď bola bez dychu. Pľúca sa jej začínali trhať v mraze. Až napokon, keď sa jeho hlas stratil, sa zastavila. Nemala poňatie, kde sa nachádzala. Okolo

seba videla iba dlhé ihličnany, ktoré hádzali nebezpečené tieň. Čo ju to popadlo?! V noci na ňu mohla zaútočiť hocijaká zver! Lada napriek búšiacemu strachu v hrudi bežala.

Jar sa ešte neuvelebila v zemi naisto a preto, keď šprintovala ďalej a ďalej, zacítila posledné bozky zimy. Líca sa jej vyfarbili červeňou a do nôh jej vrážal kľč za křcom.

Vtom započula hromový rev: „MYSLÍŠ SI, ŽE SA MI TAK JEDNODUCHO STRATÍŠ, TY ZMIJA?!“ Z jeho hlasu Lada usúdila, že aj on sa za ňou ponáhľá a aj jeho zmáha vietor. Lada by bežala rýchlejšie, ak by jej na plecيا nezačali padať kvapky dažďa. To snáď nie! Dievčina si svižne schytila dlhú sukňu nočnej košeľe.

Zanedlho sa jej bosé nohy roztápali v blate a čľupkali si v mlákach. Lada si chcela dávať pozor, ale na to by musela zastaviť. Dohnal by ju! Preto bežala a nezastavila sa. Cítila lepkavú hlinu medzi prstami na nohách a to, ako jej hrdlo pulzovalo bolesťou.

Keď za sebou započula ticho, zastavila sa. Odrazu sa jej noha od únavy šmykla a skôr, než sa stihla zachytiť o konár či vyrovnáť rovnováhu, spadla priamo do blata. Cítila, ako si odrela tvár aj to, ako jej blato presiaklo odev. Vlhkosťou jej už bola dostatočne nalepená na tele, ale teraz ju sťažila kúskami hliny.

Lada vyplula z úst blato a prevalila sa na chrbát, keď vtom nad sebou zazrela pár neznámych očí. Ak by si nezapchala ústa, skríkla by od hrôzy a privolala by Stanovského k sebe. Nechcela, aby ju našiel, navzdory tomu, kto stojí nad ňou. Neznámy k nej vystrel ruku a usmial sa: „Zabudli ste si topánky?“ spýtal sa, keď sa Lada vrtko postavila sama na nohy.

Síce sa jej podarilo takmer znova spadnúť, neznámy sa na nej nezasmial. „Čo dievčina ako vy hľadá takto sama v lese?“ Lada mlčala. Nechcela mu odpovedať.

Neznámy prikývol, ale vtom sa k oboom z nich pomaly dostávali ťažké kroky. Lada ustúpila, pričom skoro zhodila mladíka do rovnakého blata. Ten vyrovnal svoju rovnováhu a čím skôr sa rozbehol vpred aj s ňou. Očividne ihneď pochopil jej situáciu. Lada sa mu chcela z ruky vyklznuť, no v jeho tvári uvidela iba jasné pochopenie. Možno jej tento mladík pomôže skryť sa pred jej násilníkom. Ten ich ale určite dobiehal! Lada si tým bola istá podľa jeho revov, kde ju preklínal všetkými nadávkami a jeho dupotom, ktorý by prebudil hocijakého lesného tvora.

Vtom sa mladík zastavil pred jazerom. Lada ho ani nevidela a najprv si ani nevšimla, že neznámy zastal. Stále sa obdhliala naokolo a pozorovala nebezpečenstvo. Zrazu ho zazrela, zaliateho vlastným hnevom.

Silueta sa objavila medzi stromami, oči blčiace zúrivosťou. Neznámy švihol po Stanovskom opovrhnutiahodný pohľad.

„Zabijem ťa!“ zreval na ňu a schytil najväčší a najbližší balvan. Skôr, než pribehol k Lade a rozdrvil jej lebku, s neznámym skočila do hlbokého jazera.

Otvorila oči len na to, aby zistila, že žije. Dýchala, srdce jej bilo a dokonca aj zrak jej slúžil dobre. Jednoducho si zapamätala obrysy nejakého úkrytu a aj to, ako blčal ohňom. Keď sa pomaly posadila, ostala sama. Oheň bol jej jediný spoločník, rovnako ako deka, ktorou ju niekto prikryl. Kamenná podlaha ju tlačila na chrbtici, ale nemala sa na čo sťažovať. Bola vôbec rada, že dnešnú noc prežila. Nechcela skončiť ako jej matka či brat. Otočila sa a uvidela za sebou ligotajúce sa azúrové jazeró. Odrážalo svit mesiaca a bolo obklopené vysokými kamennými vežami. Kde sa to len nachádzala? Mala na sebe rovnakú zablatenú košeľu. Podišla k ohňu bližšie, aby sa zohriala. Ako sledovala červené a oranžové plamene, ani si nevšimla postavy, ktorá k nej prichádzala. Bol to mladík, neznámy, ktorý jej možno dnes zachránil život.

Lada sa na neho neusmiala, iba si ho obzrela. Vyzeral ako hocijaký chlapec z dediny. Jednoduché oblečenie, postavou nijako výrazný. Nebol ale vychudnutý a vlasy mal nezvyčajne popolavé, zapletené v malom vrkoči. V rukách držal kôpku oblečenia a misku s chlebom a upečeným mäsom. Lada ihneď zodvihla zrak k jedlu.

„Rád by som vedel, čo sa vám stalo,“ prisadol si k nej a položil pred ňu horúcu misu. „Zachránili ste mi život, ale to neznamená, že vám dlhujem vysvetlenie.“ Nemohla mladíkovi povedať, čo udialo v chalupe. Do tváre jej stúpila červeň a do očí sa jej natlačili slzy.

Mladík prikývol: „Máte pravdu. Len ma zarazilo správanie toho muža. Museli ste mu veľmi skriviť vlásy.“ Lada sa takmer zasmiala, keďže jej nepriateľ nemal na hlave ani jedného vlasu.

„Ďakujem vám,“ otočila sa k neznámemu.

„Mali by ste si dávať ale väčší pozor. Nie vždy sa len tak zjavím ľuďom. Mali ste iba šťastie.“

Lada sa na neho zahľadela, zatiaľ čo si pochutnávala na kúsku chleba: „Čo...teda, kto ste zač?“

„Som Svetlon.“ Lada pokrčila nosom pri zvláštnom mene a keď prehltila, znova otvorila ústa. „Aké zvláštne meno.“

„Veru, v lesoch sa také mená udeľujú. A vy? Kto ste vy?“ uškrnul sa.

„Som Lada. Iba Lada.“

„Dobre teda, iba Lada,“ uľahoval si z nej. Lada sa na neho ale zamračila, v otázkach a zmätení. „Kde sa to nachádzame?“

„V mojom domove! Bývam tu dlho. Je tu bezpečne, ďaleko od ľudí, čo by na mňa poľovali. A blízko k tým, ktorí potrebujú moju pomoc.“

Lada zmlka, no nie na dlho: „A ako sa dostanem naspäť? Potrebujem sa vrátiť k otcovi, aby nedovolil ten sobáš! S niekým ako on nebudem žiť! Radšej umriem samotou!“

Svetlon pokrčil nosom, akoby premýšľal. Lada ho skúmala a každou sekundou v nej narastalo podozrenie, že sa tak jednoducho domov nedostane. Z kaluže do blata, pomyslela si v duchu.

„Potrebujete si oddýchnuť. A potom...potom vás zavediem domov. Aj keď som v lesoch uväznený.“

„Uväznený? Máte tu rodinu?“

„Ach, to nie,“ mávol rukou, „rodinu som dávno stratil. Moje korene sú k pôde naviazané. Nemôžem sa vybrať z lesov kedy sa mi zachce. Nemôžem vám pomôcť zneškodniť ho.“

„To mi je jedno!“ rozhodila rukami, „chcem sa iba dostať domov! Nejakto to vyriešim.“

„Skutočne? Nemáte nad tým mužom moc.“ Lada sklopila zrak k svojim chodidlám. Mala proti nemu nejakú moc? Utekla, ale ak by nebolo Svetlona, umrela by. Ako mladá žena nemala slovo, ktorým by mužom dokázala rozkázať. Jej hlas bol silný vnútri, no nikdy nie vo víre tých mužských.

Síce Svetlon vyzeral sympaticky, teraz sa na neho hnevala. Skutočne ju musel takto potupiť? Obrátila sa k nemu v hneve: „Iba si prajem, aby ste ma dostali z lesov domov. Nič viac.“ Svetlon sa uškrnul. Zrazu sa mu zapáčila jej odvaha a trúfalosť.

„Dobre teda. Rád. Je mojou povinnosťou sprevádzať čisté duše. Ak ste čistá.“

„Som!“ skríkla s červeňou v tvári.

„Aha,“ prikývol chápavo. Chvíľu stíchol, no potom pokračoval. „Ak vám ublížil, môžete ublížiť aj vy jemu.“ Lada sledovala oheň a odfrkla si. Túžila po pomste? Omnoho

radšej chcela spravodlivosť. Chcela, aby jej hlas znel a aby ju niekto vypočul. Napríklad jej otec. Aby jej nie predsa len nie znamenalo. Ak nedokázala uchytiť svoj hlas, mohla uchytiť aspoň svoj hnev.

Zodvihla k Svetlonovi pohľad. „Ublížiť mu? Predsa ste povedali, že proti nemu nemám moc.“

„Teraz nie,“ kývol. Dievčaťu vtom podsunul dlhý biely predmet. Bol zakrútený do jednej strany a vyzeral ako biela kosa. Až potom Lada zistila, že jej Svetlon podáva veľmi ostrú kosť. Nechcela ani vedieť, ako k nej prišiel.

Zhrozene na ňu hľadela, až dokým Svetlon neprehovoril: „Nemajte strach. Je to kosť, ale iba zvieracia. Ja čistým dušiam pomáham.“

Lada ho pozorovala s ostražitosťou. „A čo chcete, aby som s tým urobila?“

„Myslím, že dobre viete čo.“

Jeho jantárové oči na ňu upierali dlhý pohľad, až sa jej zazdalo, že v nich uvidela modrasté svetlo. Pocit zahnila a čistou rukou siahla po ostrej kosti. Už len samotný dotyk v nej spôsobil rev hlasov, ktoré jej radili, aby ju pustila. Svetlon ju pozoroval.

„Zaveďte ma do lesov,“ trvala na svojom.

Svetlon Ladu priviedol k jazero, keď sa dosýta najedla a natiahla si na seba oblečenie. Jazero bola priehľadná hladina plná ligotajúcich sa azúrov. Už teraz sa na nej jagali lúče svetla. Svetlon jej v krátkosti vysvetlil, že jazero funguje ako jednoduchý prechod naspäť do lesa. Lada, zmätená, no nešokovaná, iba kývla hlavou.

Mladík ju schytil za zápästie a spolu s ním vykročila na dno vody. Ani netušila, ako jednoduché bolo plávať. Zrazu sa objavila na druhej strane, pričom cítila, ako sa zatočila vo vode.

Svetlon jej pomohol vyplávať na hladinu toho istého jazera. Keď sa Lada nadýchla a zacítila kvapky vody na čele, obzrela sa naokolo. Plávala v tom istom jazere, do ktorého s mladíkom skočili.

Svetlon ju vytiahol s oslnivým úsmevom na tvári. V tom jeho úškrn ihneď zmizol, akoby uťal blesk.

„Bola tu! Bola tu a potom...Počkat,“ zarazil sa známy hlas mestského pána. Lada pevne schytila kosť v ruke a zamračila sa.

„Je lepšie, ak zostanete tu,“ hovoril na svojho spoločníka, „ten mladík vyzeral nebezpečne.“ Lada zatajila dych a keď sa chcela obrátiť, Svetlon zmizol. Obzrela sa naokolo a v hrdle jej navrela hrča. Kde sa podel čarovný mládenec, keď ho tak veľmi potrebovala? Panika zaliala celé jej telo. Z lesa sa ozvalo viac hlasov. Mala tu byť ulovená ako nejaká pochabá korisť? Koľkí muži na ňu poľovali?

Násilník podišiel z kríka bližšie. V rukách držal kosu, rovnako pevne ako ona kosť. „Tak tu si,“ uškrnul sa, „už som si myslel, že ťa nenájdem. Akoto, že si niečo také prežila? Si čarodejnica? Chceš, aby sme ťa upálili za živa?“

Vyzeralo to tak, že by mal z takej udalosti náramnú radosť. Lada sa zamračila a urobila krok vpred. „Tak, správne, poď ku mne bližšie. Možno dokončím to, čo som včera začal.“ Roztiahol ruky v náručí a nechutným zaškerením.

„Koľko mužov si na mňa poslal?“ precedila pomedzi zuby.

„Pár,“ vyslovil ľahostajne a v tom sa za nimi rozzvučali ich náreky.

Každý muž padol na zem ako ťažké vreco múky, s krvavou stopou okolo seba. Lada sa sevrkol žalúdok. Dobře vedela, kto to za tým stojí. Čo ak medzi tými mužmi stál aj jej otec?

Strach zahnala a keď zazrela šok v mužových očiach, neváhala.

Predtým, ako by ju schytil za krk či jej ublížil, k nemu pribehla. Ostrú kosť mu vrazila do hrdla. S hrôzou ju sledoval, keď vytiahla krvavú zbraň z jeho tela. Lada civela na krv a sledovala chabú schránku bez duše. Čo...čo to len urobila? Napriek nenávisti a zúrivosti, ktorú k tomuto mužovi prechovávala, sa jej ruky začali triasť. Kosť ale nepustila.

„Veľmi dobre,“ zaznel za ňou Svetlonov hlas. Lada sa nedokázala k nemu otočiť. Preto nevidela, ako sa mladík zmenil na vysokého netvora so svetlom v rukách. V srdci mu nebilo srdce, ale tikali veľké hodiny. Odpočítavali hodiny do jeho slobody.

Schytil Ladu za plece. „Vyslobodila si ma. Čistá duša by to nedokázala. Tvoja áno. Tvoja hriešna, zakrvavená duša mi dobre poslúžila.“

Lada iba šokovane hľadela pred seba. Svetlonos ju schytil za plece a ťahal do hlbín jazera. Z neho sa Lada nikdy nedostala naspäť do lesov.